МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. ректора
Одеського національного
морського університету
_____ Олександр ШУМИЛО
15 02 2023 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	**03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ»**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**035 «ФІЛОЛОГІЯ»**
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	**ФІЛОЛОГІЯ (ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША – АНГЛІЙСЬКА)**
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)**
ФОРМА НАВЧАННЯ	**ДЕННА**

№ 2-05-37-20-2

ОДЕСА - 2023

ПЕРЕДМОВА

1. НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ УКЛАДЕНА ЗАВІДУВАЧКОЮ КАФЕДРИ «ФІЛОЛОГІЯ», Д. ФІЛОЛ. Н., ПРОФ. В. М. СМАГЛІЙ, Д. ФІЛОЛ. Н., ПРОФ. Т. М. КОРОЛЬОВОЮ, ДОЦЕНТАМИ КАФЕДРИ «ФІЛОЛОГІЯ» І. О. КІВЕНКО, О. В. МОСКАЛЮК, С. Ю. ЮХИМЕЦЬ.
2. УХВАЛЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ННМГІ (ПРОТОКОЛ № 8 ВІД 14.02.2023 Р.).
3. ЗАТВЕРДЖУЄТЬСЯ РЕКТОРОМ ОНМУ.
4. ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ З МОМЕНТУ ЗАТВЕРДЖЕННЯ.
5. АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ВІДДІЛОМ ЛІЦЕНЗУВАННЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ З ІНТЕРВАЛОМ, ЯКИЙ НЕ ПЕРЕВИЩУЄ 12 МІСЯЦІВ.
6. ЗМІНИ ДО НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ ВНОСЯТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ ЗАСТОСУВАННЯ В ОНМУ, АБО ПРИ ЗМІНІ ВИМОГ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ПІДСТАВІ ЯКИХ РОЗРОБЛЕНИЙ ДОКУМЕНТ.

ЗМІСТ

1.	ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ	4
2.	ПОСИЛАННЯ	4
3.	СКОРОЧЕННЯ	4
4.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
5.	МЕТА, ЗАВДАННЯ І ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	6
6.	ЗМІСТ ПРАКТИК	12
7.	ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	13
8.	ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ	14
9.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	24
10.	ДОДАТКИ	26
11.	ЛИСТОК ОБЛІКУ ЗМІН	35
12.	ЛИСТОК ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК	36
13.	ЛИСТОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ	37

1. ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

1.1 Наскрізна програма практики (галузь знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність 035 «Філологія», освітньо-професійна програма «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)», рівень вищої освіти: другий (магістерський), форма навчання: очна, заочна) є керівним документом для співробітників кафедри «Філологія» Одеського національного морського університету.

1.2 Враховані примірники знаходяться у:

- проректора з НПР;
- начальника НМВ;
- директора ННМГІ та завідувача кафедри «Філологія».

1.3 Перелік врахованих примірників Наскрізної програми практики (галузь знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність 035 «Філологія», освітньо-професійна програма «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)», рівень вищої освіти: другий (магістерський), форма навчання: очна, заочна) ведеться відділом ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти.

2. ПОСИЛАННЯ

2.1 Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08.04.1993 року № 93.

2.2 Постанова КМУ «Про розробку державних стандартів вищої освіти» № 1247 від 07.08.1998 року.

2.3 Постанова КМУ «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступені освіти)» від 20.01.1998 року № 65.

2.4 Наказ МОНУ «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» від 01.08.2001 року № 563.

2.5 Наказ МОНУ «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» від 20.06.2019 р. № 871.

2.6 Постанова КМУ «Про деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» від 30.11.2011 року № 1232.

2.7 Закон України «Про вищу освіту» (із змінами).

2.8 Статут ОНМУ.

2.9 «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному морському університеті», № 2-02-23.

2.10 Положення про практику ОНМУ № 2-03-57 від 30.10.2020 р.

3. СКОРОЧЕННЯ

МОНУ – Міністерство освіти і науки України
КМУ – Кабінет Міністрів України
ОНМУ – Одеський національний морський університет
НПР – науково-педагогічна робота
НМВ – навчально-методичний відділ
ННМГІ – навчально-науковий морський гуманітарний інститут
РВО – рівень вищої освіти
НПП – наскрізна програма практики
ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна система
Здобувач – здобувач вищої освіти

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Суттєві зміни, які відбуваються у сфері міжнародного співробітництва України на фоні інтеграції нашої держави у європейську спільноту, підвищують вимоги роботодавців до відповідності рівня підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Одним із напрямів вирішення цієї проблеми є впровадження в навчальний процес системи поетапної практичної підготовки фахівців у галузі філологічної освіти, у тому числі перекладацької та викладацької діяльності.

4.2 Практична підготовка є цілісним процесом, який передбачає безперервність та послідовність отримання необхідного обсягу практичних знань та вмінь відповідно до рівня вищої освіти – другий (магістерський). Формування умінь і навичок забезпечують практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти та комплекс різновидів практик, пріоритетною метою яких є поглиблення та закріплення теоретичних знань з основних професійно-орієнтованих дисциплін. Взаємозв'язок навчальних завдань, завдань практики, науково-дослідної роботи студентів повинен бути узгодженим й гармонійно доповнювати один одного.

4.3 Практична підготовка здобувачів є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних вмінь та навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, і має сприяти саморозвитку студента. Практична підготовка студентів покликана не тільки забезпечити формування професійних умінь, але й професійних навичок і рис викладача філологічних і перекладацьких дисциплін.

4.4 Наскрізна програма містить характеристику основних компонентів практики і є основним навчально-методичним документом, який регламентує діяльність керівників практики студентів-практикантів. Наскрізна програма практики розроблена для здобувачів вищої освіти Навчально-наукового морського гуманітарного інституту Одеського національного морського університету за спеціальністю 035 «Філологія» на основі «Положення про практику Одеського національного морського університету». Програма містить зміст, мету і завдання всіх видів практик, порядок їх організації та керівництво, порядок оформлення звітів і складання заліків про проходження практики. У програмі наведено порядок підведення підсумків, оформлення і оцінювання звітів про проходження практик. Програма передбачає безперервність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до рівня вищої освіти – другий (магістерський).

4.5 Практика здобувачів вищої освіти здійснюється, як правило, наступним чином:

- виробнича (перекладацька) практика (без відриву) – до 4 тижнів (до 6 кредитів);
- виробнича (асистентська) практика (з відривом) – до 4 тижнів (до 6 кредитів);
- переддипломна практика (з відривом) – до 4 тижнів (до 6 кредитів).

4.6 Практика може проводитись на відповідних підприємствах, освітніх установах, на кафедрах університету. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-якої форми власності) ОНМУ завчасно укладає договори. Тривалість дії договорів погоджуються договірними сторонами. Також здобувачі можуть самостійно визначити для себе базу практики.

4.7 Для студентів-іноземців бази практики можуть бути розташовані як на території України, так і за її межами. При проходженні практики в межах України, студенти-іноземці керуються даною Наскрізною програмою практики. Студентам-іноземцям у встановленому порядку видаються програма та індивідуальне завдання. Після закінчення практики вони складають звіт у порядку, встановленому відповідною кафедрою.

4.8 У разі дії карантинних або інших обмежень, що встановлені відповідними нормативними документами, практика може проводитись дистанційно, за погодженням з базою практики. Якщо виконання завдань на практику у дистанційному режимі неможливе, наказом ректора ОНМУ, за поданням керівника інституту, практика може бути перенесена на період після закінчення карантину.

5. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1 Метою виробничої (перекладацької) практики (без відриву) є забезпечення комплексного розвитку й удосконалення навичок і вмінь, необхідних для здійснення різних видів перекладу текстів для формування перекладацької компетентності, зокрема стратегій і тактик галузевого перекладу для міжмовного посередництва в міжкультурній взаємодії.

Провідне завдання практики – підготовка висококваліфікованих перекладачів шляхом поглиблення і закріплення теоретичних знань та формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь, навичок перекладу текстів, а також виховання у здобувачів потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх реалізовувати в практичній діяльності у сфері власної майбутньої спеціальності.

Проходження виробничої (перекладацької) практики сприяє формуванню компетентностей, а саме:

інтегральної:

- здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, і перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальних:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахових:

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 9. Здатність реалізувати системний підхід до організації та ефективного здійснення професійної та науково-інноваційної діяльності шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ФК 10. Здатність до розроблення структурно-смислового алгоритму для проведення наукового дослідження та реалізації поставлених завдань.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 18. Володіти основними поняттями перекладознавчої галузі; володіти стратегіями та тактиками перекладу у сфері морського бізнесу для здійснення ефективної професійної діяльності.

ПРН 19. Розв’язувати складні завдання та проблеми забезпечення її організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

5.2 Метою виробничої (асистентської) практики (з відривом) є оволодіння сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти згідно із сучасною методикою навчання іноземних мов та перекладу, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання

передового й новаторського педагогічного досвіду, а також у поглибленні навичок самостійного наукового пошуку, розширенні наукового світогляду здобувачів, поглибленні теоретичних знань у сфері перекладознавства, дослідженні проблем практики та вмінні пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, формуванні вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Завдання виробничої (асистентської) практики: відвідування та аналіз проведення занять провідними викладачами кафедри та однокурсниками; підготовка та проведення лекційних, семінарських/практичних занять згідно із сучасною методикою навчання іноземних мов та перекладу; проведення методичного аналізу навчальних матеріалів; ознайомлення з робочою документацією кафедри та правилами її оформлення; ознайомлення з основними напрямами наукової діяльності кафедри, з організацією та роботою студентських наукових гуртків тощо.

Проходження виробничої (асистенської) практики сприяє формуванню компетентностей, а саме:

інтегральної:

- здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, і перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальних:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахових:

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 9. Здатність реалізувати системний підхід до організації та ефективного здійснення професійної та науково-інноваційної діяльності шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ФК 10. Здатність до розроблення структурно-смислового алгоритму для проведення наукового дослідження та реалізації поставлених завдань.

ФК 12. Здатність ефективно, компетентно й інноваційно організовувати різні форми навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти згідно із сучасною методикою навчання іноземних мов та перекладу.

ФК 13. Здатність ефективно користуватися інформаційними ресурсами та онлайн-сервісами щодо використання навчальних матеріалів, а також методики навчання іноземних мов та перекладу.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 19. Розв’язувати складні завдання та проблеми забезпечення й організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

5.3 Метою переддипломної практики (з відривом) є апробація результатів магістерської роботи, осмислення та систематизація даних аналізу матеріалу дослідження, вдосконалення техніки і методів проведення наукового дослідження.

Виходячи з вищевикладеної мети переддипломної практики основними **завданнями в ході її проходження є наступні:** закріплення і поглиблення знань, що набуті в університеті під час вивчення спеціальних дисциплін; набуття практичних навичок та вмінь щодо планування, підготовки, організації та виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів; завершення виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне осмислення зібраного практичного й статистичного матеріалу, теоретичної та експериментальної бази з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту; підготовка здобувачів вищої освіти до доповідей на наукових конференціях; апробування вміння й здатності викладати результати своєї роботи та відстоювати сформульовані в ній наукові положення.

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом навчання з метою узагальнення і вдосконалення здобутих ними знань,

практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також систематизації матеріалу до магістерського проєкту. Практична спрямованість переддипломної практики пов'язана з основними напрямками науково-дослідної роботи і покликана допомогти здобувачам у виконанні їх магістерського дослідження з обраної теми.

Проходження переддипломної практики сприяє формуванню компетентностей, а саме:

інтегральної:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, і перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальних:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахових:

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 9. Здатність реалізувати системний підхід до організації та ефективного здійснення професійної та науково-інноваційної діяльності шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ФК 10. Здатність до розроблення структурно-смислового алгоритму для проведення наукового дослідження та реалізації поставлених завдань.

ФК 11. Здатність застосовувати теоретичні знання з перекладознавства, зокрема про специфіку окремих видів і типів перекладу, перекладацькі стратегії, методи тощо для провадження ефективної професійної діяльності.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18. Володіти основними поняттями перекладознавчої галузі; володіти стратегіями та тактиками перекладу у сфері морського бізнесу для здійснення ефективної професійної діяльності .

ПРН 19. Розв'язувати складні завдання та проблеми забезпечення її організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

6. ЗМІСТ ПРАКТИК

Виробнича (перекладацька) практика.

1. Настановча конференція, вибір тематики текстів різних функціональних стилів для перекладу. Обсяг складає від 25 до 30 сторінок (1 стор. = 1800 зн. з пробілами), який може змінюватися з огляду на складність текстів. Підбір супутніх хелп-текстів.

2. Переклад текстів. Фонові знання перекладача в сфері морського бізнесу. Лексичні, граматичні та стилістичні прийоми перекладу. Трансформації при виконанні відповідного перекладу.

3. Саморедагування виконаного перекладу. Заміна, вставка, вилучення слів та словосполучень у тексті. Особливості перекладу термінології (морської (інженерної), економічної і правової та ін.). Уніфікація використаної термінології у тексті перекладу.

4. Професійна термінологія, складання словника-глосарія (англо-українського або українсько-англійського) за тематикою перекладених текстів. Здобувач вищої освіти виконує зазначені перекладацькі завдання та надає відповідну звітну документацію, а саме: власний звіт про практику у довільній формі з аналізом власної діяльності (труднощі, шляхи їх подолання, здобуті навики тощо); продукт перекладацької діяльності (перекладацький проєкт, текст тощо); за можливості вихідний текст (матеріал).

Здобувач вищої освіти презентує результати практики під час усного захисту. Форма захисту звіту – вільна презентація та обговорення. Після закінчення практики керівник заповнює путівку практиканта, яка містить записи про мету та завдання практики, опис практичних навиків, отриманих у процесі практичної діяльності, відповідних завдань і загальну відмітку роботи.

Виробнича (асистентська) практика.

1. Навчальна робота. Організація і проведення занять філологічного, професійно-орієнтованого спрямування та практичних занять з перекладу: відвідування занять провідних викладачів кафедри, допомога куратору академічної групи, перевірка письмових робіт здобувачів під керівництвом викладача.

2. Методична робота. Ознайомлення із напрямами діяльності викладача ЗВО (навчальними планами та робочими програмами, силабусами навчальних дисциплін); заохочення до вдосконалення педагогічних здібностей з метою творчого вирішення завдань навчання, створення умов для розвитку здібностей і самореалізації здобувачів вищої освіти у майбутній викладацькій діяльності; формування стилю викладання та потреби у самовдосконаленні; застосування сучасних методик і методів навчання, які активізують пізнавальну діяльність студентів; ознайомлення з формами і методами проведення занять у ЗВО та критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів; планування власної викладацької, виховної та наукової роботи як викладача.

3. Наукова робота. Ознайомлення з основними напрямами наукової діяльності кафедри, участь у науково-методичних семінарах кафедри. Участь у роботі студентського наукового гуртка. Промотування академічної доброчесності.

4. Організаційно-виховна діяльність. Робота з куратором академічної групи (планування заходів та тематики кураторських годин). Виховний захід.

Переддипломна практика.

1. Організаційно-консультативна робота. Участь у настановчій конференції, ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності. Тайм-менеджмент процесу роботи над дослідженням.

2. Науково-дослідна робота. Оформлення результатів дослідження. Доопрацювання і систематизація матеріалу дослідження. Саморедагування. Закріплення розуміння понятійно-категоріального апарату дослідження (написання вступу кваліфікаційної роботи (проєкту)), висновків, підготовка додатків, оформлення використаної літератури згідно зі стандартом.

3. Індивідуально-дослідна робота. Підготовка результатів дослідження до публікації. Наукова публікація з теми дослідження. Звітна документація. Дотримання правил академічної доброчесності. Підходи до розуміння академічної доброчесності в англомовному світі та в Україні. Прояви академічної не доброчесності та їхні наслідки для науковця.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

В період **виробничої (перекладацької) практики** без відриву здобувач має відвідувати консультації керівника з практики відповідно до встановленого графіку та виконувати відповідні перекладацькі завдання. Керівництво практикою здобувача вищої освіти здійснює керівник із закладу вищої освіти.

По закінченню практики студент зобов'язаний подати у визначений термін виконані завдання та звіт. Форма звіту – вільна. Технічні вимоги: верхнє і нижнє поля – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм. Кегель 14 Times New Roman, звичайний, інтервал між рядками – 1.5, абзац – 1.25, вирівнювання – по ширині.

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження перекладацької практики є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій.

Загальне керівництво виробничою (асистентською) практикою фахівця другого (магістерського) покладено на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво асистентською практикою здобувача вищої освіти здійснює його науковий керівник закладу вищої освіти.

На початку практики проводиться настановча нарада, яка присвячується ознайомленню здобувача з порядком проходження асистентської практики, правами та обов'язками студентів, змістом практики, оформленням необхідної звітної документації, інструктажем про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики закладу вищої освіти.

Здобувач вищої освіти відвідує заняття науково-педагогічних працівників кафедри, допомагає куратору академічної групи; ознайомлюється з формами і методами проведення занять та критеріями оцінювання досягнень студентів; вивчає науково-дослідну діяльність

кафедри. У ході практики здобувачі набувають практичних навичок викладацького досвіду.

Заключний етап асистентської практики: підготовка звітної документації.

Переддипломна практика проходить в три етапи. Основним документом, що свідчить про виконання студентом програми практики є письмовий звіт. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою та завданням практики.

Керівниками практики призначаються наукові керівники магістерських робіт. Вони відповідають за організацію та проведення практики. Навчальне навантаження за керівництво переддипломною практикою виконується в межах навантаження за керівництво магістерськими роботами.

Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики та підготовки звіту, здобувачам вищої освіти надається 2-3 дні. Звітна документація перевіряється і затверджується керівниками практик.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Критерії оцінювання виробничої (перекладацької) практики: вичерпність і правильність виконання завдань практики, якість оформлення звітної документації, переконливість відповідей здобувача під час захисту.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- ступінь виконання здобувачем завдань виробничої (перекладацької) практики;
- якість знань, виявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи здобувача як перекладача.

Розподіл балів за видами діяльності здобувачів під час виробничої (перекладацької) практики

№	Види завдань	Розподіл балів	Хто оцінює
1.	*Письмовий переклад*		
	а) робота над перекладом текстів;	Максимальна кількість **50**	Керівник практики
	б) складання тематичного глосарію перекладених матеріалів.	Максимальна кількість **30**	Керівник практики
2.	*Оформлення звітної документації та захист результатів практики*		
	а) звітні матеріали практики;	Максимальна кількість **10**	Керівник практики
	б) усний захист результатів практики.	Максимальна кількість **10**	Керівник практики
ВСЬОГО		**100**	

Критерії оцінювання результатів виробничої (перекладацької) практики

Вид роботи	Бали	Критерії
І. Письмовий переклад		
1.1 Робота над перекладом текстів	0 балів	Здобувач не володіє практичними навичками, виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача. Відсутні сформовані уміння та навички перекладу. Здобувач не виявляє та не розпізнає різнорівневі помилки та огріхи в оригінальному тексті та тексті перекладу, не корегує їх.
	1-10 балів	Порушена логічна, тематична та структурна цілісність тексту перекладу, правила побудови речень. Переклад стилістично неопрацьований. Зроблено численні суттєві орфографічні, граматичні, лексичні помилки, які змінюють зміст оригіналу. Здобувач не володіє варіативністю лексичних одиниць. Стиль тексту повністю не відповідає типу отриманого письмового завдання. Відсутні сформовані уміння та навички перекладу.
	11-20 балів	Відібрану інформацію недостатньо узагальнено, бракує логіки, порушене тема-рематичне членування. Недостатнє вміння чітко висловити основну ідею тексту. Обмежене знання заданої теми. Відсутність логічного зв’язку між параграфами. Невміння чітко виділити і сформулювати основну ідею завдання. Некоректне використання засобів зв’язку між реченнями і параграфами. Значна кількість помилок (5 – 7), які порушують розуміння висловлювань. Обмежений вибір лексики. Невірне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних структур. Деякі помилки у синтаксичній будові речень. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті обмеженого використання відповідних мовних і стилістичних засобів. Наявні відступи від стилістичних особливостей оригінального тексту, повтори. Зроблено 7-10 орфографічних та 7-10 граматичних або лексичних помилок.
	21-30 балів	Припускаються незначні відхилення від стилістичних особливостей тексту та 4-6 орфографічних, 4-6 граматичних або лексичних помилок, деякі помилки у складних граматичних структурах (узгодженість граматичного часу,

		порядок слів), які не порушують значення речень в цілому.
	31-40 балів	Інформацію викладено в цілому грамотно, зрозуміло і об'єктивно, але з незначними помилками змістовного характеру. Використання одиниць лексичного мінімуму, але недостатня варіативність у виборі синонімів, антонімів, ідіоматичних одиниць. Використання не тільки простих речень, але і складних синтаксичних конструкцій. Мовно-стилістична презентація тексту в цілому відповідає цілям завдання, але використання деяких лексичних одиниць не відповідає стилю даного тексту.
	41-50 балів	Інформацію викладено стисло, грамотно, зрозуміло та об'єктивно, без повторів та вживання слів і зворотів, які не несуть змістовного навантаження. Інформативно і змістовно текст повністю відповідає меті і темі поставленого завдання. Широка варіативність у виборі лексичних та складних синтаксичних структур. Достатнє використання лексичного мінімуму. Коректна узгодженість між окремими елементами у структурі речень. Вільне володіння ідіоматикою, синонімією, антонімією. Повна стилістична відповідність мовних засобів типу заданого тексту. Досягнення прагматичної мети тексту. Вірне відтворення стилістичних та індивідуальних авторських особливостей першотексту. Здобувач самостійно виявляє та розпізнає різнорівневі помилки та огріхи в оригінальному тексті та тексті перекладу, корегує їх та презентує текст перекладу відповідно до вимог стандартів. Припускається 2-3 орфографічних, 2-3 граматичних та 2-3 несуттєвих лексико-стилістичних помилок.
1.2 Складання тематичного глосарію перекладених матеріалів	0-10 балів	Глосарій перекладних матеріалів складено некоректно, без зазначення слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Простежуються численні огріхи в оформленні глосарія. Тлумачення багатьох визначень не відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.
	11-20 балів	Глосарій перекладних матеріалів у цілому складено грамотно із зазначенням слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Простежуються незначні огріхи в оформленні глосарія. Тлумачення деяких

		визначень не відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.
	21-30 балів	Глосарій перекладних матеріалів складено грамотно, згідно з відповідними вимогами та стандартами із зазначенням слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Зміст визначень відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.
ІІ. Оформлення звітної документації та захист результатів практики		
2.1 Звітні матеріали практики	0 балів	Звіт здобувача-практиканта відсутній або подано після встановленого строку.
	1-5 балів	Звіт здобувача-практиканта в цілому оформлено задовільно, але не містить детальної інформації щодо перекладацької практики.
	6-10 балів	Звіт здобувача-практиканта оформлено в логічній послідовності з детальним описом типу перекладу, перекладацьких прийомів, здобутих вмінь й навичок, використаних словників і довідкової літератури, труднощі, які виникали під час практики.
2.2 Усний захист результатів практики	0 балів	Усний захист не відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, критичний аналіз підсумків особистої практики не репрезентовано.
	1-5 балів	Усний захист відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, здобувач презентує критичний аналіз підсумків особистої практики, однак деякі перекладацькі явища викликають у здобувача труднощі розуміння й описання.
	6-10 балів	Усний захист відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, містить критичний аналіз підсумків особистої практики.

До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали програму практики, представили відповідну звітну документацію та одержали позитивну оцінку керівника.

Захист підсумків виробничої (перекладацької) практики магістрантів здійснюється під час проведення заліку у призначений керівником практики термін, у присутності комісії, що призначена завідувачем кафедри. Захист звіту з практики здійснюється усно. Під час захисту практики, крім офіційного звіту, магістранти розповідають про свій досвід, який вони набули у процесі проходження практики, особисті міркування та побажання.

Результати захисту звітної документації заносяться в залікову відомість.

Критерії оцінювання виробничої (асистентської) практики: вичерпність і правильність виконання завдань практики, якість оформлення звітної документації, переконливість відповідей здобувача під час захисту.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- ступінь виконання здобувачем завдань виробничої (асистентської) практики;
- якість знань, виявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи здобувача як викладача занять філологічного, професійно-орієнтованого спрямування та практичних занять з перекладу.

Розподіл балів за видами діяльності здобувачів під час виробничої (асистентської) практики

№	*Види завдань*	*Розподіл балів*	*Хто оцінює*
1.	*Робота здобувача-практиканта над реалізацією практики*		
	1.1 Розробка індивідуального плану практики (Додаток 2).	Максимальна кількість **10**	Керівник практики
	1.2 Ознайомлення з робочими навчальними планами та робочими програмами, силабусами навчальних дисциплін; з формами і методами проведення занять у ЗВО та критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.	Максимальна кількість **10**	Керівник практики
	1.3 Відвідування лекцій, практичних занять, участь у науково-методичних семінарах кафедри. Проведення відкритих занять.	Максимальна кількість **30**	Керівник практики
	1.4 Робота з куратором академічної групи (планування заходів та тематики кураторських годин, участь в роботі наукового гуртка). Проведення виховного заходу.	Максимальна кількість **20**	Керівник практики
2.	*Оформлення звітної документації та захист результатів практики*		
	2.1 Плани-конспекти відкритих практичних занять (два заняття).	Максимальна кількість **10**	Керівник практики
	2.2 Щоденник практики і звіт про	Максимальна	Керівник

	проведення практики (Додаток 2).	кількість **20**	практики
ВСЬОГО		**100**	

Критерії оцінювання результатів виробничої (асистентської) практики здобувачів

№ з/п	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах	Макс. кількість балів
1. Робота здобувача-практиканта над реалізацією проходження практики			**70**
Практикант сумлінно виконував обов'язки викладача, розробив індивідуальний план, підготував навчально-методичні матеріали до занять; самостійно підготував і провів заняття; виконав заплановані індивідуальні завдання; комплексно використовував на заняттях різноманітні засоби навчання, забезпечуючи досягнення освітньої, розвиваючої та виховної мети, застосовуючи сучасні методики і методи навчання; здійснював перевірку контрольних робіт під керівництвом викладача; приймав участь в роботі засідань наукового гуртка; підготував і провів виховний захід.		50-70	
Здобувач виконував обов'язки викладача, розробив конспекти занять не належним чином, підготував навчально-методичні матеріали до занять, але з зауваженнями керівника; підготував і провів заняття; не перевіряв завдання для проведення тестового контролю знань студентів під керівництвом викладача; впроваджував базові форми, методи навчання; не приймав участь в засіданнях наукового гуртка, не відвідував кураторські години.		35-49	
Здобувач виконував обов'язки викладача не в повному обсязі, розробив конспекти, підготував навчально-методичні матеріали до занять; підготував і провів заняття; при проведенні занять допускав помилки методичного характеру, на заняттях не використовував різноманітні методи і прийоми навчання, не приймав участь в засіданнях наукового гуртка.		20-34	
Практикант розробив індивідуальний план; підготував навчально-методичні матеріали до занять; не провів заняття; не приймав участь в засіданнях наукового гуртка, не відвідував кураторські години.		5-19	
Практикант не розробив індивідуальний план; відсутні конспекти занять; не відвідував заняття інших студентів-практикантів; немає навичок аналізу цих занять; не		0	

проводив виховні заходи та позааудиторні заняття.		
2. Оформлення звітної документації та захист результатів практики		**30**
Здобувач подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Звіт здобувача-практиканта оформлений у відповідності з вимогами; захист у вигляді усного звіту з критичним аналізом підсумків особистої практики.	25-30	
Здобувач подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Звіт здобувача-практиканта оформлений належним чином, однак наявні загальні судження, захист у вигляді усного звіту, почасти використовує елементи критичного аналізу підсумків особистої практики.	19-24	
Здобувач подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно. Звіт здобувача-практиканта оформлений в повному обсязі; у звіті використано загальні судження. Зміст записів не повністю розкриває види діяльності переддипломної практики. Захист підсумків особистої практики відбувся без критичного аналізу.	11-18	
Здобувач подав усю необхідну документацію із запізненням. Звіт практиканта не має належного вигляду. Записи короткі, несуттєві, відсутній самоаналіз діяльності, висновки не аргументовані і не обґрунтовані. Звіт має формальний характер.	6-10	
Здобувач подав звітну документацію не у повному обсязі. Якість документації незадовільна, із значними помилками та неточностями, подана із запізненням.	1-5	
Документація не підготована належним чином і вчасно.	0	

Критерії оцінювання переддипломної практики: вичерпність і правильність виконання завдань практики, якість оформлення звіту, відгук керівника практики.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- ступінь виконання здобувачем завдань переддипломної практики;
- якість знань, виявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок наукової роботи.

По закінченню переддипломної практики (в останній день практики) практикант подає належно оформлені звітні матеріали про проходження практики на перевірку керівнику означеної практики.

Звітна документація складає важливу ланку в підведенні підсумків практики та складається з таких документів:

1. Відгук наукового керівника.

2. Календарний план-графік проходження переддипломної практики здобувача, де здобувач зазначає види й зміст виконуваних робіт, строки виконання й обсяг.

3. Письмовий звіт здобувача про виконання програми практики.

4. Наукова публікація з теми дослідження.

Звіт про проходження практики повинен містити аналіз практики, відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки та пропозиції, зауваження та побажання здобувача щодо підсумків практики, список використаних літературних джерел. У разі потреби звіт може містити відповідні пояснення, таблиці, схеми тощо. Звіт оформлюється за вимогами, встановленими для написання наукової роботи. Виконання індивідуального завдання з науково-дослідної роботи подається у звіті окремим розділом.

Підсумковий контроль здійснюється в останні дні практики. Матеріали про проходження практики практикант подає на перевірку керівнику практики. Керівник практики, ознайомившись з її матеріалами, складає відгук (характеристику) про її проходження з оцінкою виконання програми практики. Звітує магістрант перед комісією випускаючої кафедри щодо виконання програми практики.

За результатами переддипломної практики здобувач отримує (диференційний) залік.

Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

1.	Програма практики виконана в повному обсязі і на високому науковому рівні. Розуміння матеріалу глибоке, основні вміння (гностичні, конструктивні, організаційні, мовленнєві) сформовані та засвоєні. Здобувач підготував проєктний варіант магістерської роботи. Відгук про проходження здобувачем практики позитивний. Здобувач проявив самостійність, творчий підхід до розв'язання більшості завдань, активність.	90-100	A (відмінно)
2.	Програма практики виконана в повному обсязі і на високому науковому рівні. Розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні. Здобувач підготував проєктний варіант магістерської роботи. Відгук про проходження здобувачем практики позитивний. Здобувач виявив самостійність, однак були наявні окремі неточності та недоліки, які легко виправлялися здобувачем під керівництвом наукового керівника.	82-89	B (добре)
3.	Програма практики виконана в повному обсязі і на належному рівні. Здобувач орієнтується у досліджуваному матеріалі, але	74-81	C (добре)

	допускає окремі неточності у визначенні понять та узагальненнях, основні вміння сформовані та засвоєні, однак почасти здобувач потребує допомоги наукового консультанта. Магістерська робота потребує незначних допрацювань. Відгук про проходження здобувачем практики загалом позитивний з окремими зауваженнями.		
4.	Програма практики виконана не в повному обсязі. Науково-дослідна робота здобувача свідчить про розуміння основних питань проблеми, що вивчається, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; основні вміння (гностичні, конструктивні, організаційні, мовленнєві) сформовані недостатньо, висновки та узагальнення аргументовані слабко, у них наявні помилки. Підготовка здобувача щодо текстової частини магістерської роботи недостатня. Відгук про проходження здобувачем практики загалом позитивний з багатьма зауваженнями.	64-73	D (задовільно)
5.	Програма практики виконана не в повному обсязі. Науково-дослідна робота здобувача свідчить про розуміння основних питань проблеми, що вивчається, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; основні вміння (гностичні, конструктивні, організаційні, мовленнєві) сформовані недостатньо, висновки та узагальнення аргументовані слабко, у них наявні помилки. Підготовка здобувача щодо виконання магістерської роботи недостатня. Відгук про проходження здобувачем практики загалом позитивний з багатьма зауваженнями.	60-63	E (задовільно)
6.	Програма практики виконана не в повному обсязі, розглянуто окремі питання та положення, які потребують суттєвих доопрацювань. Спостерігаються значні прогалини у знаннях; основні вміння (гностичні, конструктивні, організаційні, мовленнєві) сформовані недостатньо, висновки та узагальнення містять помилки. Підготовка здобувача до виконання магістерської роботи незадовільна. Відгук про проходження здобувачем практики	35-59	FX (незадовільно)

	незадовільний.		
7.	Студент абсолютно не виконав програму практики або не з'явився на практику.	0-34	F (незадовільно)

Здобувач, який не виконав програму практики відраховується з навчального закладу.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами під час практик передбачає адаптований формат програми практики з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувача освіти на підставі поданої заяви.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Логос, 2003. 221 с.
2. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. К.: Освіта, 2005. 396 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Світ, 2004. 147 с.
4. Здобувачу наукового ступеня: Метод. рекомендації, упоряд. С. В. Сьомін. К.: МАУП, 2002. 184 с.
5. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2004. 206 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : «Нова Книга», 2003. 448 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
8. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005.124 с.
9. Максімов С. Є. Усний двосторонній переклад. Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання: Навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2007. 416 с.
10. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
11. Марушкевич А. А. Педагогіка вищої школи. К.: Логос, 2006. 215 с.
12. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів, уклад. В. П. Головенкін. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2006. 20 с.
13. Методичні рекомендації щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін / Уклад. В. П. Головенкін. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. К. : Нац. техн. ун-т України «Київ. політех. ін-т», 2008. 20 с.
14. Онуфрієнко Г. С. Науковий, Подоляк Л. Г., Юрченко В. Г. Психологія

вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. К.: Дивосвіт, 2006. 236 с.
15. Положення про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів НТУУ “КПІ”, уклад. В. Ю. Угольніков. За заг. ред. Ю. І. Якименка. К.: ВПК «Політехніка», 2006. 84 с.
16. Положення про проведення атестації студентів та семестрового контролю, уклад. В. П. Головенкін, І. О. Мікульонок. К.: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2004. 24 с.
17. П’ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 115 с.
18. Рекомендації щодо розробки навчальних та робочих навчальних планів за новими напрямами підготовки бакалаврів, уклад. В. П. Головенкін, А. Д. Лемешко. К.: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2007. 24 с.
19. Рекомендації щодо розроблення навчальних та робочих навчальних планів заочної форми навчання, уклад. В. П. Головенкін. К.: Нац. техн. ун-т України «Київ. політех. ін-т», 2008. 16 с.
20. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К.: Академвидав, 2005. 207 с.
21. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: Посібник, за заг. ред. І. І. Ібадуліна. К.: Арістей, 2004. 232 с.
22. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: Знання-Прес, 2003.
23. Ясіновська О. М. Наукова робота студентів-філологів: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 355 с.

Спеціальна галузева література
Public Maritime Institutional Corpus

1. International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974 Protocol of 1978 and the Protocol of 1988 and the Amendments to the Annex (1995).
2. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW), 1978.
3. Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea (COLREG), 1972.
4. International Convention on Tonnage Measurement of Ships (TONNAGE), 1969.
5. Convention on Facilitation of International Maritime Traffic (FAL), 1965.
6. International Convention on Load Lines (LL), 1966.
7. International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR), 1979.
8. International Convention for Safe Containers (CSC), 1972.
9. Special Trade Passenger Ships Agreement (STP), 1971 and Protocol on Space Requirements for Special Trade Passenger Ships, 1973.
10. International Convention on Standards of Training, Certification and

Watchkeeping for Fishing Vessel Personnel (STCW-F), 1995.

11. Convention on the International Maritime Satellite Organization (IMSO C), 1976.
12. Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation (SUA), 1988.

10. ДОДАТКИ

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний морський університет
Кафедра філології

ЗВІТ

про проходження перекладацької практики

_____

(найменування бази практики)

студента І-го року навчання навчально-наукового
морського гуманітарного інституту
Спеціальність: Філологія
Освітня програма: Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

_____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

КЕРІВНИК(И) ПРАКТИКИ:

від підприємства_____
_____
(П.І.Б., посада) (підпис)

від університету_____
_____
(П.І.Б., посада) (підпис)

Одеса
202_

Додаток 2

Зразок оформлення індивідуального плану студента-практиканта

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____

_____

(ПІБ викладача, керівника практики)

«_» _____ 202 ___ року

Індивідуальний план роботи

студента-практиканта _____ курсу,

Навчально-наукового морського гуманітарного институту

Кафедра «Філологія»

_____

(ПІБ)

на період практики з _____ по _____ 20___ року

_____ .

ЗРАЗОК ЗМІСТУ РОБОТИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА ЗА ГРАФІКОМ

Дата	**Зміст роботи студента-практиканта (зміст діяльності може бути змінений за бажанням здобувача)**
	Настановча конференція щодо проведення асистентської практики студентів.
	Знайомство із навчальним закладом, умовами його роботи, правилами внутрішнього розпорядку, із загальними основами планування навчального процесу, керівником практики.
	Бесіда з куратором групи, викладачем з приводу напрямків роботи студента-практиканта.
	Знайомство з розкладом.
	Знайомство з групою. Бесіда з куратором про студентів групи
	Знайомство зі студентами.
	Відвідування занять.
	Знайомство з методичною системою роботи викладача-наставника: програмою, навчально-методичним комплексом.
	Перевірка письмових завдань під керівництвом викладача.
	Допомога викладачеві з навчальним матеріалом.
	Підготовка заходу (кураторської години, участь у засіданнях наукового гуртка) на тему ...

	Підготовка студента-практиканта до проведення занять. Опрацювання навчальної літератури (робота в бібліотеці, консультація з методистом-куратором і т.д.).
	Розробка розгорнутих планів-конспектів лекційних/практичних занять.
	Проведення студентом-практикантом відкритих практичних занять.
	Обговорення з викладачем проведених студентом-практикантом занять.
	Самоаналіз проведених студентом-практикантом відкритих занять.
	Підготовка звітної документації студента-практиканта про виконану роботу за час проходження асистентської практики.

Одеський національний морський університет
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

ЩОДЕННИК
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ АСИСТЕНСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Студента (ки) _____ курсу, групи _____
спеціальності _____
_____
(прізвище, ім’я, по батькові)

Термін практики з_____ по_____ 202 __ р.
База практики _____

Викладач-наставник
_____
(науковий ступінь, вчене звання керівника)
_____
(прізвище, ім’я, по батькові)

Керівник практики від кафедри
_____
(науковий ступінь, вчене звання керівника)
_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса-202__ р.

Звіт (відповідно до індивідуального плану)

роботи здобувача вищої освіти на період асистентської практики

1. Ознайомитись із навчальним закладом, умовами його роботи, правилами внутрішнього трудового розпорядку, із загальними основами планування навчального процесу, відповідною документацією.
2. Бесіда з куратором групи, викладачем з приводу напрямків роботи студента-практиканта.
3.

Робочі записи під час практики

Дата	Зміст роботи

Облік навчальної роботи

№ з/п	Дата	Дисципліна, курс, група	Тема заняття

Облік методичної роботи

№ з/п	Дата	Зміст методичної роботи

Облік наукової роботи

№ з/п	Дата	Зміст наукової роботи

Облік організаційно-виховної роботи

№ з/п	Дата	Зміст організаційно-виховної роботи

Додаток 3

Аналіз проведеної відкритої лекції
(асистентська практика)

1. Присутні:
_____
_____
_____
(студенти групи №, ПІБ магістрантів, викладача кафедри)
2. Викладач-магістрант
_____
_____
(ПІБ)
3. Дата відвідування, час _____
4. Спеціальність, навчальна дисципліна
_____
_____
_____
5. Кількість студентів на лекції _____
6. Тема лекції
_____
_____

№	Критерії оцінювання	Оцінка (задов / незадов)
	1. Зміст	
1	Науковість	
2	Проблемність	
3	Поєднання теорії з практикою	
4	Зв'язок із профілем підготовки фахівця	
5	Структура лекції	
6	Виховна спрямованість	
7	Відповідність навчальній програмі	
8	Використання часу	

2. Виклад матеріалу		
1	Метод викладання (переважно)	
2	Використання наочних матеріалів	
3	Володіння матеріалом	
4	Рівень новизни	
5	Реакція аудиторії	
3. Поводження викладача-магістранта		
1	Манера читання лекції	
2	Культура мови	
3	Контакт із аудиторією	
4	Манера тримати себе	
5	Зовнішній прояв психічного стану	
6	Ставлення викладача до слухачів	
7	Такт магістранта-викладача	
8	Зовнішній вигляд магістранта-викладача	

Підсумкова оцінка та рекомендації

_____

_____

Викладач кафедри «Філологія» _____ _____

(підпис) (ім'я, прізвище)

Аналіз проведеного практичного заняття
(асистентська практика)

1. Присутні:

_____

_____

_____

(студенти групи №, ПІБ магістрантів, викладача кафедри)

2. Викладач-магістрант

_____

_____

(ПІБ)

3. Дата відвідування, час _____

4. Спеціальність, навчальна дисципліна

_____

_____

_____

5. Кількість студентів на занятті

_____

6. Тема заняття

_____

_____

7. Тип заняття, місце проведення, викладач

_____

_____

8. Раціональне використання форм, методів, прийомів навчання, спрямованих на ефективне досягнення навчальних цілей заняття

_____

_____

9. Наявність контакту магістранту-викладача зі студентами, створення обстановки доброзичливості й вимогливості

_____

_____

_____

10. Використання на заняттях активних методів навчання, технології розвитку особистості студента

_____

_____

_____

11. Здійснення послідовності між темами, видами завдань, тощо

_____

_____

12. Система одержання зворотного зв’язку (опитування, тестування, тощо)

_____

_____

13. Методично обґрунтоване застосування демонстраційного й роздавального матеріалу

_____

_____

14. Педагогічна техніка магістранта-викладача

_____

_____

15. Загальні висновки про ефективність заняття

_____

_____

_____

Підсумкова оцінка та рекомендації

_____

_____

_____

_____

Викладач кафедри «Філологія» _____ _____

(підпис) (ім’я, прізвище)

Додаток 4

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК ВИКОНАННЯ РОБОТИ

здобувачем (здобувачкою) вищої освіти ІІ року навчання магістратури,
групи _____ денної/заочної форми навчання спеціальності 035 «Філологія»

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Науковий керівник кваліфікаційної (магістерської) роботи

_____

(науковий ступінь, вчене звання керівника,
прізвище, ім'я, по-батькові)

дата

Одеський національний морський університет
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

ЗВІТ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Студента (ки) _____ курсу магістратури групи _____
спеціальності _____

_____
(прізвище, ім’я, по батькові)

Термін практики з_____ по_____ 202__ р.

Науковий керівник магістерської роботи
_____
(науковий ступінь, вчене звання керівника)
_____
(прізвище, ім’я, по батькові)

Керівник практики від кафедри
_____
(науковий ступінь, вчене звання керівника)
_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса - 202__ р.

11. ЛИСТОК ОБЛІКУ ЗМІН

Номер змін	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

12. ЛИСТОК ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/п	Дата	П.І.Б. і посада особи, яка виконала періодичну перевірку	Зміні підлягають	Підпис особи, що перевіряє

13. ЛИСТОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	П.І.Б.	Посада	Термін ознайомлення (запланований)	Підпис	Дата ознайомлення (по факту)